

“Ombres delicades que he posat al món”

Quim Pérez

Al nostre país, Murakami juga a la primera divisió literària. Des de l'eclosió que va suposar *Norwegian Wood - Tòquio Blues* cada nou llibre seu s'espera amb can-deletes i rep tota l'atenció de la crítica i del públic convertint-se en un *must*, fins i tot abans de la seva publicació.

Al pròleg d'aquest recull de vint-i-quatre relats l'escriptor japonès confessa que mai simultanieja l'escriptura dels contes i de les novel·les. També, que utilitza els primers com a laboratori experimental de les segones i per *descansar* entre novel·la i novel·la. És una consideració diametralment oposada a la de, per exemple, Quim Monzó. Una clara mostra de tot això són els contes *El folklore de la nostra època (o la prehistòria del tardocapitalisme)* i *Els gats menjabomes*, que anticipen les novel·les *L'amant perillosa* i *El meu amor Sputnik*. La valoració del conte per part de Murakami està clarament subordinada a la seva dedicació a la novel·la i, ho direm ara i ho justifi-carem més endavant, això afecta al resultat.

Els referents més evidents de Murakami es troben dins de la narrativa nord-ame-ricana. Salinger, Irving o Auster (vegeu el conte *Birthday Girl*) planen per sobre d'al-guns d'aquests relats. El títol del relat *Un dia perfecte per als cangurs* és un remake d'un cèlebre conte de Salinger, *Un dia esplèndid pels peixos plàtans*. La niponitat de Murakami molt sovint queda esborrada dels seus relats. No abunden, en general, ter-mes japonesos a la seva prosa, l'ambientació és bastant neutra i podrien transcórrer en qualsevol país del primer món.

A Murakami se'l considera un escriptor pop i els seus llibres van curulls de refe-rents culturals. En aquests relats destaca tant l'omnipresència del jazz, del qual l'au-tor es fan confés, que el lector podria reclamar que el llibre s'acompanyés amb un CD musical amb les peces jazzístiques recomanades per escoltar amb cada conte. També la lectura es podria acompanyar de whisky o bourbon, begudes que també tenen una presència continuada en les seves planes.

La relació entre dos éssers humans –ens resistim a acotar-la qualificant-la com a relació de parella– *made in Murakami* és un dels pols d'atracció de la seva imatgeria narrativa. A *Els gats menjabomes* el narrador considera que a la vida només en comptadíssimes ocasions trobem algú amb qui comunicar-nos a la perfecció. Aleshores, tro-bar algú així esdevé gairebé un miracle i probablement no té res a veure amb el que s'entén per amor. Més aviat, té a veure amb un estat d'enteniment mutu proper a l'em-patia. Un raonament molt semblant se li pot aplicar als personatges murakamians, que apareixen en els múltiples contes sobre persones que van a la recerca d'una altra per-sona que empatitzi amb elles (*L'avió (o com parlava sol com si recités poesia)*, *El ganivet de caça*, *Vòmits 1979* o *El viatge casual*). L'escriptor dels títols recargolats dibuixa així una visió de les relacions sentimentals prou particular, actual i significativa.

La narrativa de Murakami té alguna cosa de relat de Sherezade ja que resulta magnètica; els seus relats llisquen i llisquen amb una prosa prou entenedora que fa que el lector s'empassi planes i planes amb deler. També és un prestidigitador de les paraules que aconsegueix barrejar fets reals amb imaginaris, justificats amb una lògi-ca narrativa aclaparadora, i sense que al lector li salti cap alarma; un cas clar el tenim a *El mico de Shinagawa*. Els somnis o els arguments obertament surrealistes són nom-brosos en aquests relats. És així com la narrativa de Murakami esdevé a la vegada familiar i estranya i, en conseqüència, hipnòtica.

A *El salze cec i la dona adormida* només trobem restes i experiments que després, a la seva obra llarga, Murakami afina. És un banc de proves de vint-i-tres anys que comença al 1983 i que se sosté per la seva qualitat narrativa i per retrotreure el lector a les seves novel·les. No pas per presentar un bloc unitari, ja que els successius expe-riments esborren qualsevol singularitat. Es pot considerar que aquests relats ajuden, de retruc, a engrandir la seva obra novel·lística.

Haruki Murakami

(Kyoto, 1949) Gran admirador de la cultura pop, dels films de terror i de la novel·la negra. Ha viscut als Estats Units, ha estat professor convidat a la Universitat de Princeton, ha rebut els més prestigiosos premis literaris del Japó i ha traduït diversos autors nord-americans, com Raymond Carver, Raymond Chandler, John Irving i Francis Scott Fitzgerald. Empúries li ha publicat *El meu amor Sputnik*, *L'amant perillosa*, *Tòquio Blues* i *Kafka a la platja*. A Tusquets podem trobar tots els anteriors i *Crònica del pájaro que da cuerda al mundo* i a Anagrama, *La caza del camero salvaje*.

Títol original_Mekurayanagi to, nemuru onna

Autor_Haruki Murakami

Traducció del japonès_Albert Nolla/Lourdes Porta

Editorial_Empúries/Tusquets

Pàgines_358/392